

MRF 2024.136

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 24. april 2024, j.nr. 24/00294

Afvist grundejerforenings klage over regnvandshåndteringsplan, der var vedlagt som bilag til et tillæg til spildevandsplan, da regnvandshåndteringsplanen ikke var en afgørelse, der lå inden for nævnets ressortområde. Afvist klage over SMV-screening af spildevandstillægget pga. overskridelse af klagefrist. Afvist klage over byggeri på § 3-beskyttet hedeareal pga. manglende klageret.

Frederikshavn Kommune traf den 17. november 2023 screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens § 10 om, at et tillæg til spildevandsplan 2020 ikke krævede SMV-procedure, hvilket blev offentliggjort på kommunens hjemmeside samme dag. Tillægget vedrørte spildevandskloakering af et nyt sommerhusområde ved Ålbæk. I forbindelse med vedtagelsen af den lokalplan, der muliggjorde spildevandskloakering i området, var der endvidere udarbejdet en regnvandshåndteringsplan, der beskrev muligheden for afledning af overfladevand fra området. Regnvandshåndteringsplanen var vedlagt spildevandstillægget, og det fremgik af screeningskemaet, at det i screeningen var fundet, at regnvandshåndteringsplanen ikke var omfattet af SMV-pligt. En del af det område, der var omfattet af spildevandsplanen, var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som beskyttet hede. Delområdet lå i øvrigt inden for skovbyggelinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 17. Kommunen havde samme dag truffet afgørelse om, at dette ikke medførte, at tillægget udløste krav om dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Afgørelserne blev den 19. december 2023 påklaget af grundejerforening G, der ifølge vedtægterne havde til formål at varetage medlemmernes interesser indadtil og udadtil samt at vedligeholde et fælles vejareal samt kloak og vandafledningsledninger. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) bemærkede indledningsvis med hensyn til regnvandshåndteringsplanen, at det fremgår af forarbejderne til § 1, stk. 1, i lov om

Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at nævnet skal behandle og afgøre klager over administrative afgørelser inden for nævnets ressortområde, i det omfang dette følger af sektorlovgivningen i øvrigt. Nævnet fandt, at regnvandshåndteringsplanen ikke udgjorde en afgørelse, der lå inden for nævnets ressortområde, hvorfor nævnet ikke havde kompetence til at behandle klagepunkterne vedr. planen. Da nævnet ikke var bekendt med, om der fandtes en klageinstans, der kunne behandle G's indsigelser, henviste nævnet G til at henvende sig til kommunen for at få en eventuel klagevejledning. Hvad angik screeningsafgørelsen om, at spildevandstillægget ikke var SMV-pligtigt, konstaterede nævnet, at klagefristen udløb den 15. december 2023. Da klagen var indgivet den 19. december 2023, var klagefristen dermed sprunget, og da der ikke forelå undskyldelige omstændigheder, afviste nævnet også at realitetsbehandle klagen over screeningsafgørelsen. Hvad angik afgørelsen efter naturbeskyttelsesloven fandt nævnet, at G ikke var klageberettiget efter lovens § 86, stk. 1, nr. 5, idet G som lokal forening ikke kunne siges at have en væsentlig interesse i afgørelsen. Nævnet lagde herved på, at foreningens vedtægtsmæssige formål ikke udtrykkeligt var relateret til forhold, der var beskyttet efter naturbeskyttelsesloven. På den baggrund afviste nævnet G's klager over regnvandshåndteringsplanen, screeningsafgørelsen og afgørelsen efter naturbeskyttelsesloven.

Kommentar: Klagen vedrører ifølge afgørelsen en række meget forskellige forhold, og dette må naturligvis afspejles i nævnets stillingtagen til de forskellige indsigelser. Som sagen er oplyst, angik grundejerforeningens klager tre afgørelser: (1) Regnvandshåndteringsplanen, der var vedlagt som bilag til tillægget til spildevandsplanen, (2) screeningsafgørelsen efter miljøvurderingslovens § 10 vedr. tillægget til spildevandsplanen og (3) "afgørelsen" om, at spildevandstillægget ikke krævede dispensation fra naturbeskyttelseslovens §§ 3 og 17. Klagerne over alle tre afgørelser blev afvist af klagenævnet, men med forskellige begrundelser. For så vidt angik klagen over regnvandshåndteringsplanen kan nævnets afvisning med henvisning til § 1, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet undre. Regnvandshåndteringsplanen må anses for en del af kommunens spildevandsplan, som efter miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 3, ikke kan påklages. Derimod kan en SMV-screening af såvel

MRF 2024.136

regnvandshåndteringsplanen som af selve spildevandsplanen påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter miljøvurderingslovens § 48, stk. 3, jf. f.eks. MRF 2023.220 Mfk og MRF 2024.33 Mfk. Det kan i den forbindelse undre, at klagenævnet ikke i ovenstående sag præciserede, om grundejerforeningens klage vedr. regnvandshåndteringsplanen også angik SMV-screeningen af denne plan, men forklaringen skal muligvis findes i, at regnvandshåndteringsplanen var SMV-screenet sammen med spildevandstillægget, og at klagefristen for screeningsafgørelsen vedr. tillægget under alle omstændigheder var overskredet. Den omstændighed, at kloakering skulle ske i § 3-beskyttet hede, rejser imidlertid et andet spørgsmål, nemlig om klageretten kan begrænses til de i naturbeskyttelseslovens § 86 anførte klageberettigede, når § 3-dispensationen er nødvendig for at gennemføre spildevandsplanen, hvor klagenævnets afgørelse mangler en nærmere begrundelse.

Afvisning af klage over regnvandshåndteringsplan for Hvideklitvej 22 i Frederikshavn Kommune - Afvisning af klage over afgørelse om ikke miljøvurderingspligt for tillæg til spildevandsplan 2020 i Frederikshavn Kommune - Afvisning af klage over afgørelse om opførelse af bebyggelse i beskyttet hede og inden for skovbyggelinje i Frederikshavn Kommune

Sag: 24/00294

Dato: 24. april 2024

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter lov om Miljø- og Fødevareklagenævnets § 1, stk. 1, og § 1, stk. 3,^[1] miljøvurderingslovens § 51, stk. 1, jf. § 48, stk. 3^[2] og naturbeskyttelseslovens § 86, stk. 1, jf. § 78, stk. 1.^[3]

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser at realitetsbehandle klage over regnvandshåndteringsplan for [Adresse1], 9982 Ålbæk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser desuden at realitetsbehandle klage over Frederikshavn Kommunes afgørelse af 17. november 2023 om, at tillæg nr. 4 til spildevandsplan 2020, som omfatter spildevandskloakering af et nyt sommerhusområde, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser at realitetsbehandle klage over Frederikshavn Kommunes afgørelse om, at det ikke kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, jf. § 65, stk. 2, at bebygge areal med beskyttet hede samt klage over forholdet til skovbyggelinjen.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.^[4] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1 og naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelserne er den 19. december 2023 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af en grundejerforening, der er repræsenteret ved advokat. Klager har den 17. januar 2024 suppleret klagen.

Klager har navnlig anført, at

vandhåndteringsplanen ikke omfatter hele sommerhusområdet,

kommunen ikke har inddraget klagers vandafledningsproblematik i sagens behandling,

grøfterne i området ikke er vedligeholdt, så vandet fra klagers område kan blive afledt,

screeningen ikke forholder sig til den fælles rørlagte ledning syd for [Adresse1],

kommunen ikke respekterer skovbyggelinjen,

mosens faktiske udstrækning er en del større end registreringen, og

der skal tages hensyn til beskyttet hedeareal.

Klager har derudover indgivet en klage til Planklagenævnet vedrørende Frederikshavn Kommunes endelige vedtagelse af lokalplan nr. SKA.S.11.16.01, Sommerhusområde ved [Adresse1].[5]

2. Sagens oplysninger

Frederikshavn Kommune har den 17. november 2023 truffet afgørelse om, at tillæg nr. 4 til spildevandsplan 2020 ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.

Det fremgår af tillægget til spildevandsplanen, at tillægget vedrører spildevandskloakering af et nyt sommerhusområde ved [Adresse1] ved Ålbæk. I forbindelse med udarbejdelsen af lokalplan nr. SKA.S.11.16.01 blev det besluttet, at området skal spildevandskloakeres. Det fremgår, at der er udarbejdet en vandhåndteringsplan, som beskriver muligheden for afledning af overfladevand fra området.

I forhold til vandhåndteringsplanen fremgår det, at planen er udarbejdet i forbindelse med lokalplanen, og at den redegør for, hvordan der kan ske en robust vandhåndtering og samtidig sikre, at det ikke giver øget risiko for oversvømmelse uden for lokalplanområdet. Vandhåndteringsplanen er vedlagt som et bilag til spildevandstillægget.

Det fremgår af vandhåndteringsplanen, at planen er udarbejdet i dialog med Frederikshavn Kommune og [Virksomhed1]. Formålet med planen er at bestemme de nødvendige arealudlæg, som skal friholdes til regnvandshåndtering i den kommende lokalplan.

Det fremgår af spildevandstillægget, at planen er screenet i henhold til miljøvurderingsloven, og at det er vurderet, at planen ikke medfører en væsentlig påvirkning af miljøet.

Det fremgår af screeningskemaet, at der på arealet, som i spildevandstillægget er benævnt BL 12, er et beskyttet hedeareal efter naturbeskyttelseslovens § 3. Desuden fremgår det af skemaet, at for heder, der har ligget i sommerhusområde siden før 1992, gælder naturbeskyttelseslovens § 3 kun for tilstandsændring til landbrugsformål. I forlængelse heraf fremgår det, at da lokalplanen fastsætter anvendelse til sommerhusområde, vil omlægning og

bebyggelse ikke kræve dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Dertil fremgår det, at arealet ligger inden for skovbyggelinjen, og at spildevandstillægget ikke vurderes at være i konflikt hermed, da spildevandsledningen bliver gravet ned.

Det fremgår af sagens oplysninger, at afgørelsen om, at tillægget til spildevandsplanen ikke skal miljøvurderes, blev offentliggjort på Frederikshavn Kommunes hjemmeside sammen med forslaget til tillægget til spildevandsplanen den 17. november 2023. Det fremgår umiddelbart under overskriften i offentliggørelsen, at klagefristen udløber den 12. januar 2024 ved midnat.

Det fremgår om planforslaget, at eventuelle bemærkninger til Frederikshavn Kommune vedrørende planforslaget skal være kommunen i hænde senest den 12. januar 2024.

Under overskriften "*Miljøscreening*" fremgår det af offentliggørelsen, at Frederikshavn Kommune har gennemført en miljøscreening af planforslaget, og at denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Videre fremgår det med fremhævet tekst, at klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er offentlig bekendtgjort, dvs. til og med den 15. december 2023. Derudover er der henvist til en klagevejledning til miljøbeskyttelsesloven i højre kolonne, hvor det bl.a. fremgår, at en klage skal indgives via klageportalen.

Klager har den 19. december 2023 indgivet klage over Frederikshavn Kommunes afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet via klageportalen.

Klager har på forespørgsel fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet fremsendt grundejerforeningens vedtægter den 18. marts 2024. Ifølge vedtægterne er foreningens formål at varetage medlemmernes fælles interesser indadtil og udadtil samt vedligeholdelse af fælles vejareal samt kloak- og vandafledningsledninger. Dertil fremgår det, at medlemmer af foreningen er enhver ejer af ejendommene matr. nr. [Matrikelnummer1] til [Matrikelnummer2] [Matrikelnummer1], samt andele af matr. nr. [Matrikelnummer3] samme sted.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

3.1.1 Regnvandshåndteringsplan

Miljø- og Fødevarerklagenævnet er klagemyndighed for administrative afgørelser, i det omfang det fastsættes i den øvrige lovgivning, jf. lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet § 1, stk. 1. Det fremgår af forarbejderne til § 1, stk. 1, at nævnet skal behandle og afgøre klager over administrative afgørelser inden for nævnets ressortområde, i det omfang dette følger af sektorlovgivningen i øvrigt.

Regnvandshåndteringsplanen er ikke en afgørelse, der er inden for Miljø- og Fødevarerklagenævnets ressortområde.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har derfor ikke kompetence til at behandle klagepunkterne vedrørende regnvandshåndteringsplanen. Nævnet er ikke bekendt med, om der findes en klageinstans, der kan behandle klagepunkterne. Nævnet henviser derfor klager til at henvende sig til kommunen og få vejledning om, hvorvidt regnvandshåndteringsplanen kan påklages til anden myndighed.

3.1.2 Frederikshavn Kommunes screeningsafgørelse

Ifølge miljøvurderingslovens § 51, stk. 1, er klagefristen 4 uger fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

Frederikshavn Kommunes afgørelse er offentligt bekendtgjort den 17. november 2023, og klagefristen udløb dermed den 15. december 2023.

Klagen blev indgivet til Miljø- og Fødevarerklagenævnet via klageportalen den 19. december 2023, og klagen er således indgivet efter klagefristens udløb.

Der er ingen bestemmelser i miljøvurderingsloven om, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan se bort fra overskridelser af klagefristen. I tilfælde, hvor der ikke er fastsat en udtrykkelig bestemmelse herom i lovgivningen, følger det af den almindelige forvaltningsretlige praksis, at en myndighed i særlige tilfælde kan se bort fra overskridelsen af en klagefrist og realitetsbehandle en for sent indgivet klage. Ved vurderingen af, hvorvidt en for sent indgivet klage kan realitetsbehandles, kan der bl.a. lægges vægt på fristoverskridelsens længde, om der foreligger undskyldelige omstændigheder, herunder om der er givet korrekt klagevejledning, samt hensynet til andre parter med modstående interesser, f.eks. afgørelsens adressat.

Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis med hensyn til klagefrister er restriktiv, navnlig i sager, hvor der er andre parter med modstående interesser. En klage, der er indgivet efter udløbet af klagefristen, vil som udgangspunkt blive afvist, også selvom der er tale om overskridelse med blot en enkelt dag.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at der ikke foreligger sådanne særlige forhold, at der i den konkrete sag kan ses bort fra en overskridelse af klagefristen. Nævnet har ved sin vurdering lagt vægt på, afgørelsen er offentliggjort med korrekt klagevejledning. Det fremgår i øvrigt ikke af sagens oplysninger, at der foreligger undskyldende omstændigheder, som kan begrunde, at sagen skal behandles på trods af fristoverskridelsen. Det kan i den forbindelse ikke tillægges betydning, at Frederikshavn Kommune under overskriften i offentliggørelsen har skrevet, at klagefristen både er den 12. januar 2024, da det tydeligt fremgår, at klagefristen for screeningsafgørelsen er fire uger efter offentliggørelsen, og at det er den 15. december 2023.

3.1.3 Frederikshavn Kommunes afgørelse efter naturbeskyttelsesloven

Miljø- og Fødevareklagenævnet forstår det således, at Frederikshavn Kommune har truffet afgørelse om, at det ikke kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 at bebygge arealet, der er registreret som beskyttet hede. Nævnet forstår endvidere klagen således, at der er klaget over denne afgørelse.

Det følger af § naturbeskyttelseslovens 86, stk. 1, at følgende er klageberettigede:

adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klager er efter foreningens vedtægter en lokal forening. Medlemmer af foreningen er bl.a. ejere af ejendomme, der grænser op til ejendommen

[Adresse1].

Lokale foreninger kan være klageberettigede efter naturbeskyttelseslovens § 86, stk. 1, nr. 5, hvis de har en væsentlig interesse i afgørelsen. Interessen skal desuden være værnet efter naturbeskyttelsesloven. Om en lokal forening har en tilstrækkelig og værnet interesse i en afgørelse vurderes konkret, navnlig på baggrund af formuleringen af foreningens vedtægter og klagepunkterne.

Efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis betyder en "væsentlig interesse" i afgørelsen, at foreningen skal være berørt af afgørelsen i en vis kvalificeret grad, og nævnet lægger ved væsentlighedsvurderingen vægt på, om foreningen efter formuleringen af vedtægterne udtrykkeligt varetager hensyn, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven. Et generelt formuleret formål er f.eks. normalt ikke tilstrækkeligt.

En grundejerforening vil som udgangspunkt ikke være klageberettiget. Der må foreligge særlige forhold for, at en grundejerforening kan anses for at være en lokal forening, der har en så væsentlig interesse i afgørelsen, at den er klageberettiget. Nabohensyn/-interesser er desuden ikke beskyttede efter naturbeskyttelsesloven.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at klager ikke kan anses som klageberettiget efter § 86, stk. 1, nr. 5, som lokal forening med væsentlig interesse i afgørelsen. Nævnet lægger vægt på, at foreningens vedtægtsmæssige formål ikke udtrykkeligt er relateret til forhold, der er beskyttet af naturbeskyttelsesloven. Nævnet finder desuden, at klager ikke er omfattet af den øvrige kreds af klageberettigede efter naturbeskyttelsesloven, hvorfor klager ikke kan anses for klageberettiget i forhold til den påklagede afgørelse om forholdet til beskyttet hede.

På denne baggrund afviser Miljø- og Fødevarerklagenævnet at realitetsbehandle denne del af klagen. Nævnet bemærker, at der hermed ikke er taget stilling til, hvorvidt denne del af klagen er rettidig.

3.1.4 Klagepunkt om skovbyggelinjen

Miljø- og Fødevarerklagenævnet forstår klagen således, at det er et klagepunkt, at Frederikshavn Kommune har lokalplanlagt for byggeri inden for skovbyggelinjen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet er klagemyndighed for administrative afgørelser, i det omfang det fastsættes i den øvrige lovgivning, jf. § 1, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er således en forudsætning for nævnets behandling af en klage, at der er truffet en afgørelse, som efter den øvrige lovgivning kan påklages til nævnet. Miljø- og Fødevareklagenævnet afgør selv spørgsmålet om nævnets kompetence, jf. § 1, stk. 3, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at Frederikshavn Kommunes afgørelse af 17. november 2023 om, at tillæg nr. 4 til spildevandsplan 2020, som omfatter spildevandskloakering af et nyt sommerhusområde, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, ikke udgør en afgørelse efter naturbeskyttelsesloven om forholdet til skovbyggelinjen.

På denne baggrund afviser Miljø- og Fødevareklagenævnet at realitetsbehandle denne del af klagen.

3.2. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser at realitetsbehandle klage over regnvandshåndteringsplan for [Adresse1], 9982 Ålbæk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser desuden at realitetsbehandle klage over Frederikshavn Kommunes afgørelse af 17. november 2023 om, at tillæg nr. 4 til spildevandsplan 2020, som omfatter spildevandskloakering af et nyt sommerhusområde, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser at realitetsbehandle klage over Frederikshavn Kommunes afgørelse om, at det ikke kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, jf. § 65, stk. 2, at bebygge areal med beskyttet hede samt klage over forholdet til skovbyggelinjen.

[1] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[2] Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

[3] Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

[4] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[5] Planklagenævnets sagsnr.: 24/02676.

Lovområder:

NBL - beskyttede naturtyper

NBL - beskyttelseslinier